

BIOGRAM

Ksiądz prof. dr hab. Henryk Witczyk

Ks. prof. Henryk Witczyk urodził się 29 X 1955 r. w Dankowie Dużym (pow. Włoszczowa), diecezja kielecka. Świecenia kapłańskie przyjął 29 maja 1980 r. Studia biblijne rozpoczął już w kieleckim Wyższym Seminarium Duchownym pod kierunkiem ks. prof. Józefa Kudasiewicza, które uwieńczył w styczniu 1984 r. doktoratem z teologii biblijnej na Papieskiej Akademii Teologicznej w Krakowie. Na wniosek komisji egzaminacyjnej praca doktorska nosząca tytuł *Teofania w Psalmach*, została opublikowana w 1985 r. nakładem Polskiego Towarzystwa Teologicznego w Krakowie. W 1986 r. rozpoczął studia w Papieskim Instytucie Biblijnym w Rzymie, gdzie w 1988 r. uzyskał licencjat, a 17 XII 1991 r. pomyślnie złożył egzamin w formie tzw. *lectio publica*, kończąc w ten sposób *annus ad doctoratum*.

We wrześniu 1992 r. podjął wykłady Starego Testamentu w Wyższym Seminarium Duchownym w Kielcach. 1 października 1995 r. podjął pracę w Instytucie Nauk Biblijnych KUL na stanowisku asystenta przy Katedrze Teologii Biblijnej Nowego Testamentu. 17 listopada 1997 r. przedstawił rozprawę habilitacyjną *«Pokorny wołał, i Pan go wysłuchał» (Ps 37, 4a). Model komunikacji diafanicznej w Psalmach*. W 1998 r. został mianowany kierownikiem Katedry Teologii Biblijnej w Instytucie Nauk Biblijnych Katolickiego Uniwersytetu Lubelskiego, a w 1999 r. objął stanowisko profesora nadzwyczajnego. W okresie trzech lat od daty habilitacji opublikował 3 książki i niemal 20 artykułów naukowych. Uczestniczył także w licznych sesjach naukowych organizowanych w KUL. 2 października 2004 r. odebrał nominację profesorską z rąk prezydenta RP. W 2004 r. otrzymał nagrodę Ministra Edukacji Narodowej i Sportu za książkę *Pascha Jezusa odpowiedzią na grzech świata. Eschatologiczna Ofiara ekspiacji i nowego Przymierza*. W latach 2008-2016 pełnił funkcję dyrektora Instytutu Nauk Biblijnych, inicjując już w 2006 r., a następnie organizując przez kolejne lata Międzynarodowe Jesienne Dni Biblijne. Stanowią one forum debaty naukowej, w której uczestniczyło wielu specjalistów w dziedzinie historii, qumranologii oraz hermeneutyki i egzegezy biblijnej.

W kwietniu 2012 r. jako dyrektor INB KUL rozpoczął rozmowy z dziekanem Wydziału Teologii KUL i rektorem Papieskiego Instytutu Biblijnego w Rzymie w celu koordynacji pracy dydaktycznej i badawczej między obydwojoma ośrodkami studiów i badań biblijnych.

W roku 2002 rozpoczął wydawanie półrocznika biblijno-teologicznego *Verbum Vitae*. Kilka lat temu zostało odnotowane na liście *Scopus* i jest dostępne on-line, z wysoką pozycją na liście periodyków naukowych sporządzanej przez MEiN – 140 punktów. W marcu 2011 r. przekształcił czasopismo biblijne *Roczniki Biblijne* w wersję anglojęzyczną *The Biblical Annals*. Zdecydował o podjęciu przez redakcję współpracy z autorami z zagranicy, o wejściu na platformę cyfrową, co zaowocowało wysokim miejscem na liście MEiN – 200 punktów. Obydwa czasopisma naukowe, wydawane obecnie jako kwartalniki, są flagowymi publikacjami Instytutu Nauk Biblijnych KUL, a od 2019 r. Sekcji Nauk Biblijnych oraz Instytutu Nauk Teologicznych KUL. W 2015 r. ks. prof. Henryk Witczyk otrzymał nagrodę zespołową drugiego stopnia rektora KUL.

18 września 2003 r. w tajnym głosowaniu bibliści polscy powierzyli mu funkcję zastępcy przewodniczącego Stowarzyszenia Biblistów Polskich na pięcioletnią kadencję (2003-2008). Funkcję zastępcy przewodniczącego SBP pełnił również w drugiej kadencji, w latach 2008-2013. Na X Walnym Zebraniu Stowarzyszenia Biblistów Polskich w [Toruniu, 17 września 2013](#) r., ks. prof. H. Witczyk został wybrany przewodniczącym SBP na nową pięcioletnią kadencję (lata 2013-2018), a 17 września 2018 r. na drugą kadencję (lata 2018-2023).

W listopadzie 2009 r. papież Benedykt XVI powołał ks. prof. Henryka Witczyka na członka Papieskiej Komisji Biblijnej (PKB), zaś w 2014 r. powołanie ponowił na drugą kadencję papież Franciszek. W pierwszej kadencji współtworzył dokument *Ispirazione e verità della Sacra Scrittura. La Parola che viene da Dio e parla di Dio per salvare il mondo* oraz dokonał jego przekładu na język polski i opublikował pod tytułem *Natchnienie i prawda Pisma świętego. Słowo, które od Boga pochodzi i mówi o Bogu, aby zbawić świat* (2014). W drugiej kadencji aktywnie uczestniczył w debatach nad studium «*Che cosa è l'uomo?*». *Un itinerario di antropologia biblica*. Dokument ten został w dniu 16 grudnia 2019 r. W przekładzie na język polski, dokonany przez ks. prof. H. Witczyka, ukazał się w 2020 r. pod tytułem „*Czym jest człowiek? (Ps 8,5). Zarys antropologii biblijnej*”.

Aktualnie ks. prof. Henryk Witczyk kieruje pracami Katedry Teologii Biblijnej i Proforystyki w Instytucie Nauk Biblijnych Katolickiego Uniwersytetu Lubelskiego Jana Pawła II, w której wraz z nim badania naukowe prowadzą dwaj adiunkci: ks. dr hab. Marcin Kowalski, prof. KUL, oraz ks. dr Marcin Zieliński. Głównym przedmiotem naukowych zainteresowań pracowników tej Katedry są w pierwszym rzędzie zagadnienia z zakresu

hermeneutyki biblijnej (zwłaszcza natchnienie, prawda Pisma Świętego, najnowsze metody interpretacji), eklezjologii oraz antropologii biblijnej widziane w perspektywie ksiąg sapiencjalnych, tradycji ewangelicznej oraz nauczania św. Pawła. Odpowiadają one na najbardziej palące potrzeby Kościoła powszechnego.

Temat natchnienia i prawdy Pisma świętego ks. prof. Henryk Witczyk podejmował w kilkunastu referatach i artykułach naukowych. Wraz z całym kierowanym przez siebie INB KUL zorganizował dwa sympozja poświęcone tej tematyce: pierwsze pod hasłem „Natchnienie Pisma Świętego” miało miejsce w ramach X Międzynarodowych Jesiennych Dni Biblijnych w dniach 22-23 października 2014 r.; drugie, pod hasłem „Bóg objawiający się w swoim Słowie. Prawda Pisma Świętego”, odbyło się w tym samym kluczu Międzynarodowych Dni Biblijnych w dniach 20-21 października 2015 r. Katedra Teologii Biblijnej i Proforystyki wzięła w nich czynny udział, tak od strony merytorycznej jak i organizacyjnej. Najważniejsze referaty obydwu sympozjów wydano w serii „Analecta Biblica Lublinsia”, tom XV: *Natchnienie Pisma Świętego. W świetle świadectwa tekstów o nich samych* (red. M. Wróbel, S. Szymik, K. Napora, Wydawnictwo KUL, Lublin 2017).

Jeszcze szerzej w Katedrze Teologii Biblijnej i Proforystyki w ostatnich latach badana jest relacja mężczyzna-kobieta, tak w wymiarze małżeństwa i rodziny jak i w wymiarze miłości oblubieńczej jako symbolu miłości Boga i człowieka. Wyniki swych badań pracownicy Katedry przedstawiają w formie referatów na sympozjach (m. in. zorganizowanym przez Katedrę Teologii Biblijnej i Proforystyki na KUL-u w dniu 17 marca 2021 na temat „Relacje homoseksualne a zamysł Stwórcy wobec mężczyzny i kobiety”) oraz publikują w najwyższej punktowanych naukowych czasopismach biblijnych zagranicznych i polskich.

W roku 2021 opublikował monografię *Natchnienie – Prawda – Zbawienie*, w której rozwija chrystologiczno-pneumatologiczny model natchnienia biblijnego.

Praca redaktorska i organizacyjna

W latach 1995-2005 ks. prof. Henryk Witczyk był redaktorem naukowym dziesięciotomowego wydania *Biblii dla każdego* (wyd. Jedność, Kielce). W latach 2007-2012 odpowiadał za redakcję naukową polskiego wydania 17 tomów *Lectio divina na co dzień* (Wydawnictwo Sióstr Loretanek, Warszawa). Pod jego redakcją naukową ukazały się również

tak ważne dzieła z zakresu kultury i wiedzy biblijnej jak *Nowy leksykon biblijny* (Jedność – Herder, Kielce 2011), *Nowa encyklopedia chrześcijaństwa* (Jedność, Kielce 2016) i *Nowy słownik teologii biblijnej* (Jedność – TN KUL, Kielce – Lublin 2017).

W 2005 r. ks. prof. Henryk Witczyk przygotował statut i założył Dzieło Biblijne im. Jana Pawła II w Polsce. Statut został zatwierdzony przez Konferencję Episkopatu Polski na trzy lata, a w roku 2008 na czas nieokreślony. Z wyboru członków i moderatorów Dzieła Biblijnego im. Jana Pawła II pełni funkcję przewodniczącego. Wybór na każdą kolejną pięcioletnią kadencję zatwierdza Konferencja Episkopatu Polski. Głównym celem przyświecającym założycielowi i przewodniczącemu Dzieła Biblijnego było i jest animowanie, pogłębianie i umacnianie apostołatu słowa Bożego w Polsce oraz inspirowanie treściami Objawienia najnowszej kultury i życia Polaków. Z inicjatywy ks. prof. Henryka Witczyka w marcu 2008 r. Konferencja Episkopatu Polski ustanowiła ogólnopolski Tydzień Biblijny, który rozpoczyna się Niedzielą Biblijną.

We wrześniu 2012 r. pod patronatem Dzieła Biblijnego zorganizował Telewizyjny Uniwersytet Biblijny, który regularnie nadaje wykłady z zakresu biblistyki (druga i czwarta sobota miesiąca – na antenie TV Trwam). Wielkim Kanclerzem i opiekunem tej inicjatywy został kard. Gianfranco Ravasi, przewodniczący Papieskiej Rady Kultury. W ścisłej współpracy z zarządem i moderatorami diecezjalnymi Dzieła Biblijnego im. Jana Pawła II ks. prof. H. Witczyk zorganizował w dniach 28-30 października 2012 r. Pierwszy Kongres Biblijny w Polsce pod hasłem „Biblia kodem kulturowym Europy”. Gościem specjalnym był kard. Gianfranco Ravasi. Główny temat podjęli w swoich wystąpieniach wybitni bibliści z różnych ośrodków uniwersyteckich w kraju. mówiąc o Biblii w twórczości Goethego, Słowackiego, Dostojewskiego, Manna, Herberta, Kamieńskiej, a także o inspiracjach biblijnych w muzyce Bacha i Verdiego oraz w filmie, np. w „Siódmej pieczęci” Bergmana i „Dekalogu” Kieślowskiego. Pierwszy Kongres Biblijny w Polsce był odpowiedzią na posynodalną adhortację Benedykta XVI *Verbum Domini*, która ukazała się w roku 2011.

W czerwcu 2016 r. Konferencja Episkopatu Polski powołała ks. prof. Henryka Witczyka do redakcji naukowej Biblii Tysiąclecia, powierzając mu funkcję redaktora naczelnego i zlecając pracę nad kolejnym, szóstym wydaniem. Winno ono inspirować myślenie, kulturę i wiarę Polaków w oparciu o najnowsze badania filologiczno-egzegetyczne, w których stosuje się nowe metody interpretacji Pisma Świętego.

W 2017 r. ks. prof. Henryk Witczyk wystąpił z pomysłem organizowania w Niedzielę Biblijną Narodowego Czytania Pisma Świętego. Projekt ten przedłożył oficjalnie

przewodniczącemu Konferencji Episkopatu Polski abp Stanisławowi Gądeckiemu, a przez niego wszystkim biskupom polskim, którzy wyrazili zgodę na te inicjatywę. Pierwsze Narodowe Czytanie Pisma Świętego miało miejsce w kwietniu 2017 r. – w drugą niedzielę po Wielkanocy. W roku 2018 (15.04) specjalne orędzie do uczestników tej inicjatywy skierował papież Franciszek.

Ksiądz profesor Henryk Witczyk wypromował 21 doktorów i 38 magistrów. Jest autorem 18 i redaktorem naukowym 30 pozycji książkowych, 163 artykułów i recenzji naukowych oraz ponad 200 scenariuszy telewizyjnych i radiowych. Od 2002 r. jest redaktorem naczelnym 39 tomów „Verbum Vitae” – początkowo półrocznika biblijno-teologicznego, a od 2021 r. – kwartalnika. Jako przewodniczący Stowarzyszenia Biblistów Polskich od października 2019 r. podejmował w Ministerstwie Edukacji i Nauki oraz w Radzie Naukowej Konferencji Episkopatu Polski starania mające na celu ustanowienie w dziedzinie nauk teologicznych odrębnej dyscypliny naukowej – „nauki biblijne”. Starania te ukoronowane zostały sukcesem. Rozporządzeniem z dn 16.10.2022 Minister Edukacji i Nauki Przemysław Czarnek ustanowił systemie nauki polskiej dyscyplinę „nauki biblijne”.